

Colofon

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer **40059716**

Bankrekeningnummer (Rabobank): NL93RABO0312951906

Contributie per jaar € 7,00

Pacht per are € 16,00

Inschrijfgeld € 5,00

Borg volkstuin € 15,00

Samenstelling bestuur:

Voorzitter: Daan van den Bosch 06 19843250

tuintjeaandebalk@gmail.com

Secretaris: Marja Koldenhof 06 15476755 / 0523 615930

jjmkoldenhof@hotmail.com

Penningmeester: Frans van der Poel 06 43234683

fremvanderpoel@gmail.com

Hidde Hazekamp 0523 614299 gh.hazekamp@gmail.com

Jan Vogelzang 06 13177104 / 0523 615114 janvogelzang@home.nl

Monique Melenkamp 06 24476335

moniqueml165@hetnet.nl

Bestuurslid Balkbrug

Vacant

Kascommissie:

Piet Poortman en reservelid Hermen Ketel

Bezoek regelmatig onze website voor de laatste (tuin) nieuwtjes!

<https://www.tuinverenigingavereest.nl/>

Bekijk zeker ook de **Facebookpagina: Tuinvereniging Avereest**, daarop zijn veel actuele berichten te lezen en je kan zelf ook een bericht of foto plaatsen.

Redactie 'De Groene Avereester':

Willem de Boer (nam afscheid in september 2022)

(heeft de eerste opzet van de tuinkrant nog aangeleverd)

Klaasje Niks (afscheid per 01-01-2023)

Tineke Poortman (afscheid per 01-01-2023)

Drukwerk: De Stuw

Van de redactie...

Sinds de algemene jaarvergadering, die gehouden werd op dinsdag 12 april 2022 in 'De Baron' te Dedemsvaart, een korte terugblik waar we in deze editie niet te diep op ingaan. De redactie licht in deze editie een aantal onderwerpen uit...

De toekomstige bouwplannen van de gemeente Hardenberg aan het Ommerkanaal hield de gemoederen bezig op 12 april 2022. Voorzitter Daan van den Bosch schrijft er nog over...

Ook op 12 april deze onderwerpen: een herziening van het Huishoudelijk reglement, Fytoftora bestrijdingsmiddelen en, vrijwilligers gevraagd voor het onderhoud van de volkstuinten die niet verhuurd zijn en ook de vraag: 'wie kan een steentje bijdragen aan het onderhoud van onze prachtige 'Vlindertuin'?

Digitaal verder vanaf 1 januari 2023 ???

Het is koffiedik kijken in de tuin-toekomst maar één ding is wel duidelijk, digitaal nieuws verspreiden (per mail of per facebook) bespaart zeker aan kosten in het drukwerk van 'De Groene Avereester'. Maar 'hoe te handelen naar de tuin leden die geen computer bezitten?' Het bestuur beraadt zich daarover! Samen met u komt dit onderwerp op de komende ledenvergadering ter tafel. **Dit was op 30 november 2022.**

Facebookgroep 'Tuinvereniging Avereest' zag vanaf mei 2022 het digitale levenslicht Na **12 april** werd er door Linda Toorensplits een Facebookgroep (openbaar) in de lucht gezet en meerdere tuin leden hebben zich hiervoor al aangemeld. Je kunt, wanneer jezelf een FB-account hebt, o.a. een berichtje plaatsen en/of een foto plaatsen. Maar er zijn nog meer voordelen! Lees hierover verderop.

SPECIALE EDITIE 'DE GROENE AVEREESTER' - NAJAAR 2022

In verband met deze 'speciale editie' en met overleg van het dagelijks bestuur, zijn er een aantal vaste tuinvrienden niet benaderd voor hun bijdrage aan de tuinkrant (voor-/najaar). Degene die nu een bijdrage hebben geleverd, hartelijke dank namens de eindredactie Klaasje Niks en Tineke Poortman.

Onderwerpen 'speciale editie': naar aanleiding van het weloverwogen afscheid van de hoofdredacteur Willem de Boer door afnemende gezondheid, een terugblik van Willem (al eens eerder geplaatst) maar voor nu iets aangepast; het tuinders-interview 'eerste opzet van de tuinkrant tot aan oktober 2022'.

Daarom kreeg deze 'speciale editie' een feestelijk jasje waarin o.a. anekdotes, een tuinders product uitgelicht met bereidingstips. Zo ook de Open Dag 2022. Ook komen een paar routes in beeld die langs onze prachtige Vlindertuin gaan. Alle vrijwilligers die zich hiervoor hebben ingezet een welgemeende dank!

Verkoop aardappelen tijdens de Open Dag en daarna...

Na de Open Dag werd er een berichtje geplaatst op onze facebookgroep 'Tuinvereniging Avereest' over de verkoop van aardappelen op elke woensdagmorgen. Albert Mager meldde begin oktober dat alle voorraad was verkocht. Geweldig! De aardappelvelden worden onderhouden door onze tuinvrijwilligers!

2023: aardappelen dit jaar graag poten in het middenstuk van uw volkstuin!
Het woord is aan voorzitter Daan van den Bosch (eerste pagina)

Beste mede tuinders,

Zoals elk jaar mag de voorzitter een stichtelijk woord delen in de Groene Avereester. Voor mij nu de 2de keer dat ik dit mag doen. Wat ben ik toch een bevoorrecht mens dat ik samen met het bestuur de edele taak van het besturen van zo'n mooie vereniging mag uitvoeren. Nu de laatste weken van het jaar 2022 langzamerhand naderen en we de tuin verlaten om ons allen te scharen onder de kerstboom, zou ik graag eerst willen benoemen wat we dit jaar met elkaar weer gedaan hebben.

Na een prachtig voorjaar waarin we weer met volle moed zijn gaan zaaien, planten, poten, schoffelen en spitten hebben we met elkaar ook gekeken naar het huishoudelijk reglement, onze financiële huishouding, het uitreiken van de wisseltrofee, bestuurlijke verantwoordelijkheden geregeld (UBO), een prachtige Open Dag georganiseerd en noem maar op.

We hadden als bestuur ook wel enige schoonheidsfoutjes. Zo hebben we verzuimd om op tijd de vrijwilligers te betrekken bij de Open Dag. Dat is jammer want we zijn juist zo blij met onze vaste club vrijwilligers. En wat je hebt moet je koesteren. Want de vrijwilligers hebben zich ook dit jaar weer hard gemaakt voor een mooie Vlindertuin, de singel, tuinpaden en heggen, de aardappelverkoop, uitbreiden van Facebook en noem maar op. De tomeloze inzet van deze groep vrijwilligers is zeer te prijzen. Zonder vrijwilligers geen tuinvereniging. En daarom ook hier weer het verzoek om je aan te sluiten als je dit leuk vindt en tijd hebt. Neem gerust contact op met je aanspreekpunt van je locatie om je aan te melden of om eens van gedachten te wisselen.

Dan hebben we dit jaar ook nog de gesprekken gehad met de gemeente rondom de bouwplannen op de locatie Ommerkanaal. We kunnen hierover wel vertellen dat we in goed overleg zijn met de gemeente en dat de tuinvereniging wordt gezien als een belangrijke gesprekspartner, zowel vanuit de gemeente alsook vanuit Plaatselijk Belang. Men heeft aangegeven de groene oase Ommerkanaal te laten bestaan. Wel kan het zo zijn dat als er gebouwd gaat worden we een onderdeel worden van een nieuwe wijk. Echter het bestaansrecht van de tuinvereniging lijkt hiermee bekrachtigd. Komen er überhaupt bouwplannen dan zitten we als vereniging vanaf het eerste moment aan tafel met de gemeente. Als we een tijdpad zouden benoemen dan wordt op zijn vroegst in 2023 de knoop doorgesneden. Vervolgens in 2023/2024 de plannenmakerij en aansluitend het uitgeven van vergunningen en dergelijke. Niet eerder dan 2025/2026 gaat er een schop in de grond in (om maar even in tuinders jargon te blijven).

Dit jaar is ook een jaar van afscheid. In 1998 begonnen met 'De Groene Avereester' en alle jaren tot nu zich ingezet om op ludieke, informatieve en op een objectieve journalistieke wijze, vorm te geven aan de Groene Avereester. Deze extra dikke jubileumeditie is dan ook een ode aan de bedenker en uitvoerder van ons levensblad: Willem de Boer! Hij heeft aangegeven te stoppen en hiermee stopt ook 'De Groene Avereester'. Klaasje Niks en Tineke Poortman hebben besloten het niet passend te vinden het blad voort te zetten zonder Willem en heel begrijpelijk vindt het bestuur.

Het plan is om ons verder in te gaan zetten op Facebook en de website. De website wordt meer en meer een informatief platform waar je bijvoorbeeld contactgegevens, het Huishoudelijk Reglement, kosten en informatie waar de aardappelen worden geteeld komend jaar kunt vinden. Op Facebook willen we graag meer op content ingaan. Dus mooie verhalen maken, foto's en ervaringen delen met elkaar. Dit vraagt voor ons als vereniging ook de nodige aanpassingen. Voor de digitaal uitgedaagden onder ons willen we meer gebruik gaan maken van de aanplakborden op de locaties. Dus u blijft geïnformeerd.

Het woord is aan voorzitter Daan van den Bosch (tweede pagina)

Ik vind het mooi om te zien dat we als vereniging in beweging zijn, we passen ons aan in een

veranderende wereld. Maar dit geeft in de toekomst misschien ook wel een uitdaging. Hoeveel tuinders voelen de noodzaak om een bestuurlijke functie of als vrijwillig te gaan participeren? Hoe gaan we om met ons ledenbestand? Is er voldoende aanwas? En welke consequenties heeft dit in de toekomst voor onze vereniging? Vraagstukken waar we met z'n allen over na moeten denken en gaan aanpakken.

Als laatste zou ik in dit schrijven ook gebruik willen maken van onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om met elkaar te tuinieren. Bij geschillen of ongenoegen tussen tuinders omdat er een verschil is in visie, of omdat men een mening heeft over elkaars hoogte van onkruid, is het bestuur geen scheidsrechter! Uiteraard worden er periodieke tuin rondes gehouden door de bestuursleden op de locaties. En daar waar er herhaaldelijk te veel onkruid is geconstateerd en er geen verbetering is na mondelinge communicatie, wordt er een brief gestuurd met het verzoek om op te ruimen. Maar wij gaan er ook vanuit dat men het met elkaar uitpraat en oplost. Immers:

“Wie groen doet, groen ontmoet”

Ik wens iedereen een heerlijke kerst en oud/nieuw toe! En als straks in het voorjaar de eerste zonnestrallen zich weer melden een prachtig en productief tuinseizoen.

Met groene groet,

Daan van den Bosch.

Mededelingen vanuit het bestuur:

- Verzoek aan eenieder om de paden goed bij te houden.
- Poten van aardappelen: in 2023/ midden.
- Bij ziekte graag tijdig doorgeven aan het bestuur dat de tuin tijdelijk niet onderhouden kan worden.
- Ook komend jaar controleren wij op het onderhoud van de tuinen.
- Lief & Leed: kent u iemand binnen de vereniging waar we een kaartje naar kunnen sturen? Geef dan de aanleiding, naam en volledige adresgegevens door aan moniqueml65@hetnet.nl Zij zal hier zorg voor dragen.
- Aanspreekpunt op het tuincomplex Ommerkanaal: Jan Vogelzang. Tuincomplex Gemeentepark: Hidde Hazekamp. Tuincomplex Balkbrug: Bestuurslid.../ functie vacant!
- Uitgeven van de tuinen complex Ommerkanaal:
Jan Vogelzang: Telefoon: [06-13177104](tel:06-13177104). Mailadres: janvogelzang@home.nl
- De Algemene Ledenvergadering werd gehouden op woensdag 30 november 2022 om 19.30 uur in de Baron. Toen lager er intekenlijsten klaar waarop u zich kon aanmelden als vrijwilliger voor de Vlindertuin of ander werkzaamheden. Alsnog mogelijk, welkom!
- Een lijst voor het bestellen van aardappelen. Kan ook via Albert Mager.
Telefoon: [0523-615772](tel:0523-615772). Mailadres: mager001@hetnet.nl
- Komend jaar willen we onze leden via de mail van informatie gaan voorzien. Hiermee besparen we op de kosten van papier- en drukwerk. Op de jaarvergadering 30-11-22 werd verzocht uw gegevens hiervoor in te vullen op een intekenlijst. Alsnog mogelijk.
- Voor de leden die deze informatie niet via de mail kunnen/ willen ontvangen zal in het nieuwe jaar gecommuniceerd worden via aanplakbiljetten op de tuincomplexen.

Het bestuur van Volkstuinvereniging Avereest

wenst u allen:

“een MOOI, VRUCHTBAAR en GROEN ”

nieuw tuinjaar toe in 2023.

HOE DOEN ZE DAT TOCH?

Hoe klimmen mieren, spinnen en andere kleine beestjes tegen gladde

wanden op? TIP: ga er eens rustig bij zitten om het te bestuderen!

Insectenpootjes lijken armzalige stokjes, maar onder een microscoop

blijken ze vol fantastische hebbingetjes te zitten. Zo zijn de voetzo

len van vliegen bedekt met holle haartjes, waaruit ze een soort lijm

kunnen spuiten. Vliegen klauteren dus eigenlijk op honderden Pritt stiftjes over muren en plafonds Dankzij twee haken, die ook aan elke poot zitten, rukken ze na elke stap hun plakkende zolen weer los.

Sommige spinnen beschikken over tienduizenden voet haartjes, die zo klein zijn, dat ze profiteren van moleculaire aantrekkingskrachten, waar reuzen zoals wij niks van voelen. Daar komt nog bij, dat “gladde” muren vaak vol zitten met uitsteeksels en gaatjes die klimmen heel makkelijk maken. Tenminste, als je licht en klein genoeg bent.

VROEGER OF LATER?

Het is vaak een discussie onder moestuinders -

wanneer kun je het beste starten met de teelten?

Waar de een zo vroeg mogelijk wil beginnen met

zaaien, planten en poten, houdt de ander vol, dat zo

iets zin heeft, omdat de oogst uiteindelijk nauwelijks

vroeger zal uitvallen. Wie heeft er nu gelijk? Beiden!

In de praktijk hangt alles af van de toestand van de bodem en de omgeving van de tuin. Zo is de grondsoort belangrijk. In een droge zandgrond kan eerder geteeld worden dan in natte zandgrond of zware klei. Beschutting door hagen zorgt voor een vroege grond en wie op verhoogde bedden teelt, kan ook eerder beginnen. En tot slot...

Ieder jaar weer anders: een ervaren tuinder let op het weer en zal het ene jaar daardoor vroeger of later starten. Door de klimaatverandering zullen we ons ook meer moeten aanpassen. Zo blijf je goed bezig!

KAS GEKRAAKT

In de vogelwereld blijkt de woningnood ook zeer hoog te zijn. Wat is namelijk het geval?

Arend Schoenmaker zag tot zijn verbazing dat het echtpaar ROODBORSTJE zijn kas had "gekraakt" en daarin haar nest had gebouwd. Hij heeft gelukkig de vogeltjes niet weggejaagd, zodat het haar eitjes kon uitbroeden. En wanneer je het uitvliegen kunt meemaken, een prachtig moment. Hieronder twee foto's.

Het roodborstje-echtpaar is jou zeer erkentelijk voor het verlenen van onderdak

HOE SMAAKTE ONS ETEN VOOR WE OOSTERSE SPECERIJEN HADDEN?

Peper, gember, kruidnagel, kaneel, saffraan en komijn waren alleen te betalen door de welgestelden. De gemiddelde middeleeuwer zal daarom andere smaakmakers hebben gebruikt, want ook voor 1600 de den we al specerijen in ons eten. Waarschijnlijk kookten we toen vooral met wat lokaal verkrijgbaar was, of wat je in het wild kon plukken. Denk aan jeneverbes, bieslook, tijm en kervel. En ook “vergeten” kruiden zoals duizendblad, wilde gageel, zuring en daslook zou de middeleeuwen door het eten hebben kunnen doen. In de middeleeuwse kloostertuinen groeiden ook kruiden uit het Middellandse Zeegebied: laurierblaadjes, venkel, peterselie, salie, rozemarijn en selderij. Gebruik jij ook deze geurige kruiden?

Deze wisseltrofee 'Mooiste moestuin van het jaar' is ontworpen voor de Volkstuinvereniging Avereest.

Voorkant Achterkant Uitleg 'Tuin Trofee' van

Liesbeth Dul - de Boer - keramiste

De wisseltrofee is gemaakt van klei, gebakken in de oven 920⁰ C. geglazuurd en gestookt in de Raku Oven. Op 1000⁰ C uit de oven gehaald en in 't zaagsel gezet, waardoor hij is ingerookt. De barstjes ontstaan tijdens de temperatuurschok. Nog poetsen en zie daar het resultaat!

Opbrengst mede voor groenten-zaden pakketten Stichting ORA, Dedemsvaart. Voetnoot redactie:

ORA stichting:

ORA is een interkerkelijke hulporganisatie. ORA ondersteunt meer dan 70 zendings- en hulpverleningsinitiatieven in 23 landen in Azië, Afrika en Oost-Europa. Hierbij werken we nauw samen met lokale kerken en organisaties.

Afscheid van Willem de Boer (september 2022)

NB dit interview, al eerder gepubliceerd in het jaar 2020: nu een mooie remember aan Willem de Boer zijn tuin jaren als redactielid. Hoofd van de ingezonden stukken en beginjaren van 'zijn tuinkrant'...

Toen: de redactiecommissie ging in de achterliggende jaren, vooraf de uitgave van de voor- en najaarseditie 'De Groene Avereester' met een algemene vragenlijst bij een tuinvriend op bezoek. Op 14 februari 2020 te gast bij Willem de Boer. Interview, Tineke Poortman. Najaar 2022: Willem was bijna 23 jaar redactielid.

Even een voorstel praatje: wie ben je en wat wil je aan ons kwijt?

Ik ben Willem de Boer, tuinierder in hart en ziel en al 20 jaar redactielid.

Op welk tuincomplex heb jij/jullie een tuin en hoeveel are bewerk je?

Ik tuinier met plezier aan het Ommerkanaal op 1 are. Al vanaf het begin zoveel grond.

Waarom en waar ben je met een volkstuin begonnen en hoe lang al in bezit?

Drie-en-twintig jaar geleden, achter ons huis in Drogteropslagen verbouwde ik al groenten, zo ook in de kas. Deze kas verhuisde een jaar later ook naar het Ommerkanaal. Ach, de huidige kas is al 40 jaar oud, misschien eens vervangen? Voorheen bewerkte ik alleen die ene are, soms met mijn vrouw Tineke. Na mijn ziek zijn, enkele jaren geleden, helpt mijn vrouw ook mee.

Gebruik je wel of geen (natuurlijke) bestrijdingsmiddelen?

Wanneer je natuurlijk tuiniert is een chemische bestrijding niet nodig. Ik noem een voorbeeld: “poot resistente aardappels tegen *Fytophthora* en ga de *coloradokever* te lijf door ze dood te knippen (wel met handschoen aan hoor)”. Tegen de witte vlieg op o.a. boerenkool, plant ik knoflook tussen de koolplanten.

Vertel eens, welke groenten verbouw je zoal?

Merendeels traditionele groenten, maar ook pastinaak en bladmoes (raapstelen) en knoflook.

Wat ging er in het achterliggende jaar goed en/of minder goed?

Je kon in 2019 het water niet aandragen, zo warm! Pootgoed, zoals boontjes, werden verschillende keren opnieuw in de grond gezet. Zaden gaven een beperkte opbrengst.

Promoot je bij familie of (goede) kennissen of collega's ook de volkstuinvereniging? Het tuinieren van ons aan het Ommerkanaal komt zeker wel eens tijdens een bezoekje ter sprake, maar deel ook geregeld onze onbespoten groenten uit. Men is er heel blij mee, vooral omdat de smaak van bio -groenten echt heel lekker is. Je proeft wat je eet !

Wat is jouw favoriete tuin slogan?

Zoals al eerder vernoemd, groenten uit eigen tuin zijn het lekkerst. Ontdek het zelf in je eigen (volks) tuintje. Je mede-tuinders heten je van harte welkom, zo ook tijdens de Open Dag bij de Vlindertuin!

Wil je verder nog iets vertellen wat nog niet ter sprake is gekomen?

Ik snap niet dat er tuinders zijn die heel enthousiast beginnen en er uiteindelijk niets van bakken. Zo jammer. De meeste tuintjes zien er goed verzorgd uit, houden zo!

Open Dag 9 juli 2022

Eindelijk kon het dan weer! Samen zonnig genieten van de Open Dag op het volkstuincomplex aan het Ommerkanaal in Dedemsvaart. Het was vanaf 10 uur tot rond 13 uur een ko

men
en
gaan
van

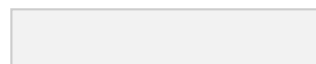

bezoekers maar ook ko
pers van aardappelen, honing en vruchten
op de mooi ingerichte Vlindertuin. De be
zoekers werden verwelkomt met een kop

koffie,

thee of ranja en iets lekkers daarbij.
Een dankjewel aan de dames die dit
hebben verzorgd. En een warm

welkom aan onze nieuwe tuin leden!

Leuke ontmoetingen!

Interview De Toren met onze voorzitter Daan... (foto's van Gejo Klos en de redactie)

OPEN DAG VOLKSTUIN WAS TOP - Het bestuur en de tuineigenaren van Tuinvereniging Avereest kijken met een fantastisch gevoel terug op de Open Dag, die zaterdag 9 juli bij het volkstuincomplex aan het Ommerkanaal in Dedemsvaart is gehouden.

“De weersomstandigheden waren schitterend, de aanloop van bezoekers fantastisch en de verkoop van eigen verbouwde producten, zoals aardappelen super,” lacht voorzitter Daan van den Bosch.

Volop vermaak

Ook werd genoten van de prachtige bloemen en planten in de Vliedertuin op het complex die momenteel volop in bloei staat. Om de Open Dag compleet te maken waren er ook stands van onder meer

socialen onderneming De Markelij en de Arendshoeve en werd er honing van imker Huizinga te koop aangeboden. Ook viel er Glaskunst van Marjan van Schaik te bewonderen. Om het feestje compleet te maken werd het geheel omlijst met muziek van Lise Melenhorst en Hilde Borreman. “Al met al een dag met een gouden randje, waar we nog vaak met plezier aan terug zullen denken,”

[TUINVERENIGING OOK OP FACEBOOK](#)

Hoe leuk is dat?

Deze groep is er voor alle leden en belangstellenden (*mits je wél een facebookaccount hebt*) van de Tuinvereniging Avereest. Je kunt hier berichtjes posten over je tuin: vragen, tips of zomaar dat je met trots foto's laat zien van je tuin.

Op moment van dit schrijven zijn er al in de 100 leden, wat een

belangstelling!

Typ bij zoeken: Tuinvereniging Avereest en je komt op de groep, eventjes aanmelden als lid en je kunt meedoen met berichten en foto's plaatsen.

WHATSAPPGROEP OMMERKANAAL

Voor de tuinierders van het complex Ommerkanaal is er spontaan een WhatsApp-groep opgericht en wat een succes is dit nu al! *Je moet wel WhatsApp hebben op je mobiel.*

Berichtjes van nieuwe WhatsApp-leden die zich voorstellen, vragen over het tuinieren, het delen van groenteplantjes /struikjes die je teveel hebt, het delen van stekjes plukbloemen of verdachte zaken op het complex etc. etc. Hoe sociaal is dit en degenen die lid zijn, zijn er erg enthousiast over. Ben je tuinierder op het Ommerkanaal schiet dan één van je tuinburen aan en zij kunnen je verder helpen met toevoegen of dat ze iemand kennen die op de WhatsApp zit.

Ik heb vanmiddag mierikswortel geplant

Ik heb nog tomatenplantjes over, ie mand belang?

**MAAR VERGEET VOORAL NIET OM OOK OP DE
TUINEN MET ELKAAR TE BABBELLEN EN NAAR
ELKAAR OM TE ZIEN!!**

Kan ik jullie hiermee blij
maken:

Bos aardbeien - Tamme bramen - Munt

Dag mensen

ONKRUID VERGAAT - BESTAAT NIET...

... DE PAARDENBLOEM UITGELICHT...

De paardenbloem is de enige bloem die de drie hemellichamen vertegenwoordigt: de zon, maan en sterren.

De gele bloem lijkt op de zon, de pofbal lijkt op de maan en verspreide zadjes lijken op de sterren.

Elk deel van de paardenbloem is nuttig: wortel, blaadjes en bloem. Het kan gebruikt worden voor voedsel, medicijnen en kleurstof voor verf.

Tot in de jaren 1800 lieten mensen de paardenbloem en ander bruikbaar "onkruid" zoals keukenkruiden, malva en kamille lekker groeien in hun tuin en trokken het gras (nutteloos, had geen doel) zelfs uit hun tuin.

De Engelse naam van de paardenbloem is *dan delion* en is ontleend aan het Franse woord "*dent de lion*", dat leeuwentand betekent. Dit refereert aan de grof getande bladeren.

Paardenbloemen hebben één van de langste bloeiseizoenen van elke plant. De zadjes reizen door een windvlaag als kleine parachutes. De zaden kunnen zo wel 8 km ver reizen! En ze hoeven niet bestuiven om zaad te vormen.

Vogels, insecten en vlinders eten van de nectar of zaad van de paardenbloem.

Paardenbloemen waren al bekend bij de oude Egyptenaren, Grieken, Romeinen en Chinezen om zijn geneeskrachtige eigenschappen. Het werd o.a. gebruikt tegen infecties, leveraandoeningen. Thee gemaakt van paardenbloem fungeert als diureticum (plasmiddel tegen overtollig vocht)

Als je paardenbloemen maait, groeien ze met kortere steeltjes

om te overleven bij de volgende maaibeurt.

Kortom: Paardenbloemen zijn heel mogelijk de meest succesvolle planten die er zijn, meesters in overleving wereldwijd.

NADENKERTJE...

Elk jaar geven landen miljoenen uit aan pesticiden in grasvelden om uniform gazons van niet-inheemse grassen te creëren en we gebruiken heel veel water uit de watervoorraden in de grond om ze groen te houden. MAAR HET KAN OOK ANDERS ! Het is niet nodig om zoveel pesticiden te gebruiken, zeggen boeren die er zelf in zijn geslaagd om te minderen. 'Zelfs zonder biologische landbouw kunnen we toe met de helft.' Als je maar een beetje eigenwijs bent. Lees het hele artikel op <https://www.groene.nl/artikel/ik-hoef-nog-maar-een-kwart-te-sputen>

De functie van diepere wortels...

Het is eenvoudig: hoe dieper wortels in de grond groeien, hoe meer vloedwater ze kunnen absorberen En gebieden die meer vatbaar zijn voor overstromingen hebben meestal inheemse planten met uitgebreide wortelsystemen die zijn ontworpen om een plotselinge golf regenwater Diepere wortels betekenen ook meer openingen in de grond voor water om te infiltreren – dat is water dat de bovengrond niet erodeert en nabijgelegen waterwegen vervuult! Het is tijd om gras in het verleden te laten en inheemse planten en wilde bloemen eens te proberen!

Kent u de tien planten die diep wortelen?

Planten met diepe wortels zijn heel nuttig in je tuin. Dat hoeft ik mensen die met permacultuur werken

vast niet te vertellen. Maar wie zich daarin verder wil verdiepen, er valt hier heel veel over te lezen op het internet. Wij vonden deze link naar 10 verschillende soorten die diep wortelen.... Bekijk eens <https://irisgardenecologyblog.com/2020/05/11/mijn-10-favoriete-diepe-wortelaars/>

Nu is dé plant die vaak wordt neergezet om deze functie te vervullen bijna steevast smeerwortel. Maar er zijn nog zoveel meer planten, die soms nuttiger en in heel wat gevallen passender zijn!

Iris-Garden-Ecologie noemt ze mineralen-pompen of grondstoffenpompen, maar ze heten ook wel dynamisch accumuleerders. Ze verbeteren ook nog eens de bodemstructuur. Nou, het proberen waard.

KERSTSTERREN VAN IJSTOKJES

Een leuk knutselidee voor een koude wintermiddag met je (klein)kind.

Kerststerretjes maken van ijsstokjes

Benodigheden:

Ijslollystokjes

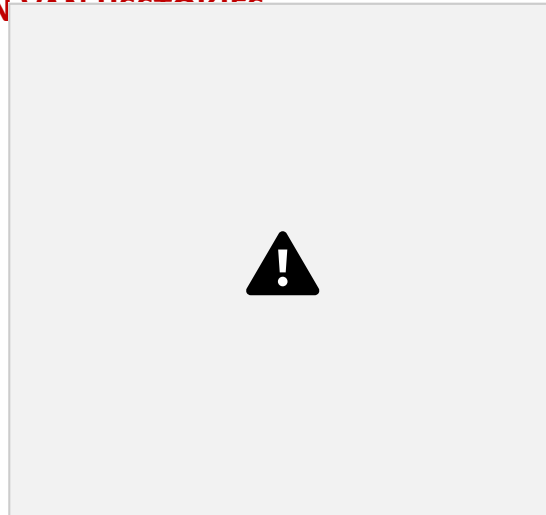
Lijm

Glitters, knoopjes, plakkertjes etc.

Draad om de ster op te hangen

Werkwijze:

Lijm de stokjes zo op elkaar dat het een ster wordt en beplak ze met allerlei glitters, knoopjes, lollystokjes. Vele materialen zijn meestal wel

Deze voorbeelden spreken eigenlijk al voor zich en de

fantasie van je kind doet de rest.

De 'Stengelui' onder de loep...

Deze uiensoort uit het voorjaar is bij de meesten meer bekend als lente-ui. De stengelui wordt ondergebracht tot de Alliums (ui achtigen zoals knoflook, sjalot en prei) maar kun je niet scharen onder de enige echte ui 'Allium cepa'. Om even bij stil te staan.

Al enige jaren wordt door ons de smaakvolle stengelui op onze volkstuin verbouwd. Laat je de plant tot volle wasdom komen (je kunt niet alles tegelijk oogsten en eten) dan zijn deze prachtige witte bloem het resultaat. De insecten zijn hier ook superblij mee, het is een zoemend komen en gaan tussen planten.

De veelzijdigheid van een rode biet

RODE BIETEN: de meeste tuinders hebben deze groente wel in de tuin toch? De meeste bekende is wel de ronde kroot maar er is ook een langwerpige ras. Of het verschil aan smaak heeft, wij niet hoor. Deze langwerpige krotten kweekten wij in onze volkstuin en de smaak was heerlijk zacht zonder vezels.

Jong bietenblad

Een veelgehoorde vraag: 'Kun je de jonge bladeren van rode bieten eten?' Jazeker en ze smaken ook nog eens heel lekker! De smaak kun je een beetje vergelijken met de rood stengelige snijbiet. Jammer, vaak worden de bladeren weggegooid maar neem eens de moeite om er bijvoorbeeld een salade van maken. Want zeker weten, het blad is ook nog eens gezond. Er zit maar 27 kilocalorieën per 100 gram in, weinig vet en koolhydraten, en veel vitamines en mineralen. Top!

REN JE FIT...

Is het nu een fabeltje of schuilt er waarheid in de rode bietensap het uithoudingsvermogen bij sporters verbeterd?

Daar zijn natuurlijk de nodige studies naar gedaan, maar heeft u daar ook ervaring mee?

Wij gebruikten vaak voor onszelf een combi van bieten/ wortels in de sapmachine en vaak ook nog eens een appel erbij voor de frizzure smaak. Op smaak maken met kruiden?

Heeft u daarin ook goede tips, plaatse ze op onze Facebook groep! Klik op de link en lees hierover het hele verhaal met betrekking tot het verbeteren van sportprestaties.

Nitraat wat in ruime hoeveelheid voorkomt in bieten, andijvie, selderij, sla, spinazie en rucola zorgt voor een verbetering van de zuurstofopname in de cellen van het lichaam.

Bekijk <https://www.fit.nl/voeding/effect-rode-bietensap>

Wees creatief bij het bereiden van een verse salade. Kijk in uw eigen tuin wat er aan jong blad, kruiden, vruchten voorradig is in elk seizoen. Voor het opleuken, paar bloempjes!

Je kunt er, met toevoeging van andere ingrediënten, ook

een vegetarische salade van maken. Het is een goede maal tijd vervanger en net even weer iets anders dan de bekende Nederlandse pot: aardappelen, groente en vlees.

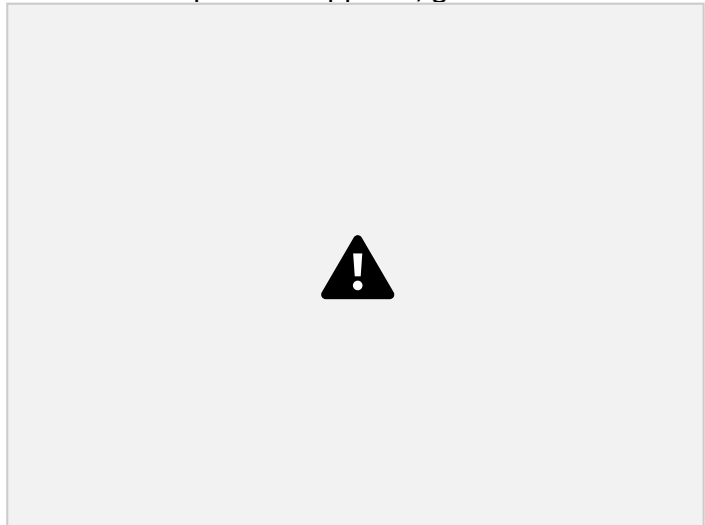
Klaasje en Tineke nemen afscheid van de redactie

Wij hebben met genoeg in de achterliggende vier jaren deelgenomen aan de redactie voor de tuinkrant 'De Groene Avereester' o.l.v. Willem.

Willem de Boer - hoofdredacteur, was voor ons een gedreven persoon om onze artikelen, soms

met een recept of internetlink, bij hem aan te leveren. Het complete plaatje van onze samenwerking was nadien weer te vinden in de rijk gevarieerde (digitale) voor- en najaarskrant.

Willem de Boer meldde rond september aan ons, zo ook aan het bestuur, dat het genoeg was geweest en hij er een punt achter wilde zetten in verband met afnemende gezondheid in de afgelopen maanden. Jammer, maar ook heel begrijpelijk. Zijn keuze kwam niet onverwachts, wij ronden het af met deze najaar 'special'. Het overdragen van 'De Groene Avereester' aan het bestuur komt al vrij snel in zicht, het treedt voor ons in werking per 1 januari 2023. 'Hoe nu verder' kwam op de ledenvergadering 30/11 in beeld.

Wij wensen u een groeiend en bloeiend seizoen 2023

Routes door het Reestdal die ook langs de Vlindertuin komen...

Onder onze tuinliefhebbers zijn ook velen die van een fietstochtje of rondwandeling genieten. Niet alleen door het veendorp Dedemsvaart maar ook door het oeroude Reestdal met haar mystieke verhalen...

In dit feestelijke nummer hebben we gemeend, het bestuur en redactieleden Klaasje en Tineke, om deze routes onder de aandacht te brengen. U kunt kiezen uit maar liefst drie routes! Wij wensen u veel plezier.

De routekaart, met beschrijving, kunt u ophalen bij o.a. Korenmolen de Star in Balkbrug

De monumentale graanmolen is op elke zaterdag geopend vanaf 10 uur, zo ook het streekwinkeltje met een verscheidenheid aan meelsoorten, bakproducten (kant en klaar), Weldaad Kaas en droge worst. Wanneer u de achtkantige molen bezoekt, neem dan gelijk ook eens een kijkje bij de tuintjes in Balkbrug.

HVA fietsroute 'De Smaak' van de 19e eeuw

Deze fietsroute van Landschap Overijssel staat ook gepubliceerd bij <https://www.hvavereest.nl/>

HVA rondwandeling 'Dedemsvaart: Toen & Nu

Deze cultuurhistorische wandeling, met kunst, staat ook bij <https://www.hvavereest.nl/> Foto TP: jaar 2012.

Landschap Overijssel maakt zich sterk om plaatselijk zoveel mogelijk 'groen' op te nemen in hun routes.

